

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: P. M., nar. X
bytem X

proti
žalovanému: Vězeňská služba ČR, Generální ředitelství
sídlem Soudní 1672/1a, 140 67 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 224, č. j. VS-20705-6/2024-OSZ,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Napadeným rozhodnutím byly zamítnuty námitky žalobce proti rozhodnutí Generální ředitelství Vězeňské služby ČR ze dne 18. 6. 2024, č. j. VS-20705-4/2024-OSZ, kterým byla žalobci od 24. 5. 2024 přiznána výplata starobního důchodu dle § 37 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též ZDP), ve výši 25 110 Kč.

II. Podání účastníků

2. Žalobce v podané žalobě brojil proti výpočtu částky důchodu s tím, že dle kontrolního výpočtu Okresní správy sociálního zabezpečení činí rozdíl ve vypočtených částkách 392 Kč v neprospěch žalobce. V žalobě podrobně rozepsal výpočet dle OSSZ a dle žalovaného.
3. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby s tím, že výpočet procentní výměry důchodu byl proveden dle § 36 odst. 2 ZDP. Skutkový stav byl posouzen ke dni splnění podmínky pro nárok na přepočet důchodu, tj. ke dni 24. 5. 2024. Žalovaný dále popsal, jak konkrétně postupoval při výpočtu důchodu k uvedenému datu, a uvedl, že za dobu další výdělečné činnosti byla přepočtena celková doba pojištění a zkrácena doba, za kterou byla snížena výše procentní výměry starobního důchodu dle § 31 ZDP. Žalobcem předložený výpočet předpokládal splnění podmínek na přepočet výše starobního důchodu ke dni 31. 12. 2022, nicméně k tomuto datu podmínky pro přepočet žalobce nesplnil. Podmínky pro přepočet splnil až ke dni 24. 5. 2024 po vykonání výdělečné činnosti v období od 31. 12. 2022 do 23. 5. 2024.
4. V replice k vyjádření žalovaného zopakoval žalobce svoji žalobní argumentaci a setrval na svém návrhu.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní), a řízení předcházející jeho vydání. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s.ř.s.). Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
6. Z podané žaloby vyplývá, že podle názoru žalobce došlo ze strany žalovaného k chybnému výpočtu výše důchodu. Žalobce má za to, že výpočet procentní výměry ke dni uvolnění výplaty není ve správné výši a valorizace se měly odvíjet od procentní výměry důchodu získané za 48 let pojištění od června 2022.
7. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce podal žádost o starobní důchod „bez výplaty“ dne 16. 11. 2022 s datem přiznání od 31. 12. 2022. Rozhodnutím Generálního ředitelství Vězeňské služby ze dne 18. 5. 2023, č. j. VS-20705-2/2023-OSZ, byl žalobci přiznán starobní důchod dle § 31 ZDP od 31. 12. 2022, přičemž mu byl starobní důchod snížen o 6 % výpočtového základu za dobu od přiznání důchodu do dosažení důchodového věku.
8. Podle žalovaného vznikl dovršil žalobce důchodový věk dne 24. 5. 2024, což žalobce nijak nezpochybnil. Stejně tak žalobce ani nijak nezpochybnil rozhodnutí Generálního ředitelství Vězeňské služby ze dne 18. 5. 2023, č. j. VS-20705-2/2023-OSZ.
9. Podle § 31 odst. 1 ZDP má pojištěnec nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku, jestliže získal dobu pojištění 40 let a do dosažení důchodového věku mu ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše 3 roky. Do doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod podle předchozí věty se náhradní doby pojištění započítávají v rozsahu podle § 29 odst. 5.
10. Podle § 31 odst. 2 ZDP se starobní důchod podle odstavce 1 přiznává nejdříve ode dne podání žádosti o přiznání tohoto důchodu. Za den vzniku nároku na starobní důchod podle odstavce 1 se považuje den, od něhož je tento důchod přiznán.

11. Podle § 31 odst. 1 ZDP přiznání starobního důchodu podle odstavců 1 a 2 vylučuje nárok na starobní důchod podle § 29 (tj. standardní starobní důchod – pozn. soudu).
12. Podle § 36 odst. 1 ZDP se výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 31, stanoví podle § 34 odst. 1 s tím, že tato výše se snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne, od kterého se přiznává starobní důchod, do dosažení důchodového věku o 1,5 % výpočtového základu; výše procentní výměry po tomto snížení však nesmí být nižší, než je částka uvedená v § 33 odst. 2 větě třetí.
13. Podle § 36 odst. 2 ZDP se výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odstavce 1 pojištěnci, který po vzniku nároku na tento důchod do dosažení důchodového věku vykonával výdělečnou činnost a nepobíral přitom starobní důchod ani invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, přepočte po skončení této výdělečné činnosti na žádost tak, že se doba této výdělečné činnosti po dni, od kterého byl přiznán starobní důchod, přičte k době pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod a současně se o tuto dobu zkrátí doba, za kterou se snižovala výše procentní výměry starobního důchodu podle odstavce 1. Pro zvýšení procentní výměry za dobu výdělečné činnosti vykonávané po dosažení důchodového věku platí ustanovení § 34 odst. 3 a 4 obdobně.
14. Z uvedených ustanovení vyplývá, že v případě stanovení důchodu dle § 31 ZDP (předčasný důchod) nelze přejít na stanovení důchodu dle § 29 ZDP (standardní starobní důchod), a to ani v případě, že po stanovení důchodu dle § 31 ZDP žadatel nadále vykonává výdělečnou činnost a „doplní“ dobu pojištění. Pokud žadatel i po přiznání starobního důchodu nadále vykonává výdělečnou činnost, dojde na žádost k *přepočtení* výše starobního důchodu dle § 36 odst. 2 ZDP.
15. V nyní projednávané věci není zpochybněno, že žalobci byl stanoven „předčasný“ důchod rozhodnutím Generálního ředitelství Vězeňské služby ze dne 18. 5. 2023, č. j. VS-20705-2/2023-OSZ. Ke stanovenému důchodu ke dni 31. 12. 2022 byly připočteny valorizace dle nařízení vlády č. 35/2022 Sb., nařízení vlády č. 136/2022 Sb. a dle nařízení vlády č. 290/2022 Sb.
16. Následně žalobce požádal v únoru 2024 o uvolnění výplaty řádného starobního důchodu ode dne 24. 5. 2024 a k žádosti byly přiloženy evidenční listy důchodového pojištění za roky 2022, 2023 a za období 1/2024–5/2024.
17. Jak soud uvedl, s ohledem na přiznání předčasného starobního důchodu byl žalovaný povinen postupovat dle § 36 ZDP.
18. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce do vzniku nároku na důchod dle § 31 ZDP získal dobu pojištění 47 let a 45 dnů, po vzniku nároku na důchod realizoval výdělečnou činnost v délce 510 dnů, tj. celková doba pojištění činí 48 let a 190 dnů. Na základě výdělečné činnosti získal žalobce jeden celý rok pojištění, tj. náleželo mu navýšení procentní výměry důchodu o 1,5 % výpočtového základu (srov. § 36 odst. 2 ZDP – 1/ výše procentní výměry důchodu se přepočte po skončení výdělečné činnosti na žádost tak, že se doba této výdělečné činnosti po dni, od kterého byl přiznán starobní důchod, přičte k době pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod...)
19. Z rozhodnutí Generálního ředitelství Vězeňské služby ze dne 18. 5. 2023, č. j. VS-20705-2/2023-OSZ, plyne, že žalobci bylo započteno za každý celý rok pojištění 1,5 % z výpočtového základu, který byl stanoven z rozhodného období 1986-2021. Procentní výměra důchodu byla navýšena v souladu s rozhodnutím.

20. Dále se na základě doby výdělečné činnosti žalobce zkrátila doba snížení výše procentní výměry starobního důchodu na 0 dnů [srov. § 36 odst. 2 ZDP – 2/ výše procentní výměry důchodu se přepočte po skončení výdělečné činnosti na žádost tak, že ... se současně se o tuto dobu (doba výdělečné činnosti) zkrátí doba, za kterou se snižovala výše procentní výměry starobního důchodu podle odstavce 1.]
21. Snížení procentní sazby důchodu dle rozhodnutí Generálního ředitelství Vězeňské služby ze dne 18. 5. 2023, č. j. VS-20705-2/2023-OSZ, bylo provedeno o 6 % výpočtového základu, tj. o 1 410 Kč. O tuto částku byl starobní důchod žalobce po přepočtení navýšen, tj. i v tomto postupoval žalovaný v souladu s citovaným rozhodnutím a zákonem.
22. Žalovaný při přepočtu důchodu postupoval v souladu se zákonnou úpravou.
23. Žalobcem namítaný rozdíl vznikl v důsledku rozdílného výpočtového základu při zohledňování valorizací dle nařízení vlády č. 35/2022 Sb., nařízení vlády č. 136/2022 Sb. a dle nařízení vlády č. 290/2022 Sb., v tom ale soud nespatřuje pochybení žalovaného. V době, kdy docházelo k úpravám důchodu dle citovaných nařízení, využil žalobce možnosti nechat si stanovit předčasný důchod dle § 31 ZDP, tudíž valorizace dle citovaných nařízení vlády dopadly toliko na v souladu se zákonem na základě vlastní žádosti žalobce stanoveného *předčasného* starobního důchodu žalobce a byly vypočítány z výpočtového základu pro stanovení důchodu dle § 31 ZDP.
24. Jinými slovy, žalobce v roce 2022 využil toho, že pro výpočet starobního důchodu existovaly výhodné podmínky i za situace odchodu do předčasného důchodu, což byla jeho vlastní volba. Důsledkem této volby ale je určitý způsob výpočtu starobního důchodu, se kterým nyní ale žalobce nesouhlasí a domáhá se toho, aby pro valorizace v roce 2022 byl využit výpočtový základ se zohledněním doby pojištění, kterou dosáhl až v roce 2024. Tento postup nicméně zákon neumožňuje, neboť ke dni 31. 12. 2022 nesplnil žalobce podmínky pro přepočet starobního důchodu, neboť nevykonal k tomuto datu potřebnou výdělečnou činnost. Dobu výdělečné činnosti dostatečnou pro přepočet starobního důchodu dosáhl až v roce 2024 s účinky do budoucna, nikoliv zpětně.
25. V postupu žalovaného soud neshledal žádnou nezákonnost, skutkový stav byl zjištěn dostatečně a nebyla shledána ani žádná procesní pochybení.

IV. Závěr a náklady řízení

26. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
27. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

pokračování
27/2024

5

22 Ad

Brno, 30. dubna 2025

Petr Sedlák
samosoudce